EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.1.28.
COM(2025) 12 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló, 2006. december 18-i 1921/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról

1 HÁTTÉR

A Bizottság (az Eurostat) az 1921/2006/EK rendelet (a továbbiakban: rendelet)[1] alapján kap a kirakodott halászati termékekre vonatkozó statisztikai adatokat. A rendelet 2. cikke szerint a halászati termékek akkor tekintendők a tagállamok területén kirakodottnak, ha azokat az EU és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) halászhajói nemzeti kikötőkben rakodják ki, vagy ha azokat uniós halászhajók rakodják ki az Unió területén kívül, majd importálják[2]. A rendelet 10. cikke előírja a Bizottság számára, hogy háromévente jelentést nyújtson be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amely elsősorban az összegyűjtött statisztikai adatok minőségét és relevanciáját értékeli. A jelentésnek vizsgálnia kell továbbá a kirakodásokkal kapcsolatos statisztikai adatok összegyűjtésére és feldolgozására szolgáló rendszer költséghatékonyságát is, és javaslatot kell tennie azokra a legjobb gyakorlatokra, amelyekkel nemzeti szinten csökkenthető a munkateher, valamint használhatóbb és jobb minőségű statisztikai adatok nyerhetők.

A rendelet az uniós tagállamokra alkalmazandó, és valamennyi EGT-országra vonatkozik. Mivel azonban rendelkezései a tengeri halászati termékek kirakodására vonatkoznak, öt tengerpart nélküli tagállam (Csehország, Luxemburg, Magyarország, Ausztria és Szlovákia) mentesül az adatszolgáltatási kötelezettség alól.

A kirakodási statisztikákon kívül az Eurostat fogás-, flotta- és akvakultúra-adatokat is kap. A közös halászati politika irányítása érdekében a Bizottság több más szervezeti egysége, elsősorban a Tengerügyi és Halászati Főigazgatóság (DG MARE) az alábbi három másik rendelet alapján szintén adatot gyűjt: a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító közösségi ellenőrző rendszer létrehozásáról szóló 1224/2009/EK tanácsi rendelet[3]; a halászati ágazatban az adatok gyűjtéséről, kezeléséről és felhasználásáról szóló (EU) 2017/1004 rendelet[4]; valamint az uniós halászflotta-nyilvántartásról szóló (EU) 2017/218 végrehajtási rendelet[5] alapján.

---

1 Az Európai Parlament és a Tanács 1921/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról és az 1382/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 403., 2006.12.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1921/oj).

2 Ez azt jelenti, hogy ezek a statisztikai adatok nem hasonlíthatók össze az 1224/2009/EK tanácsi rendelet alapján a hajók lobogója szerinti tagállamonként gyűjtött kirakodási adatokkal.

3 A Tanács 1224/2009/EK rendelete (2009. november 20.) a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító uniós ellenőrző rendszer létrehozásáról, a 847/96/EK, a 2371/2002/EK, a 811/2004/EK, a 768/2005/EK, a 2115/2005/EK, a 2166/2005/EK, a 388/2006/EK, az 509/2007/EK, a 676/2007/EK, az 1098/2007/EK, az 1300/2008/EK és az 1342/2008/EK rendelet módosításáról, valamint a 2847/93/EGK, az 1627/94/EK és az 1966/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 343., 2009.12.22., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1224/2024-10-11).

4 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1004 rendelete (2017. május 17.) a halászati ágazatban az adatok gyűjtésére, kezelésére és felhasználására szolgáló uniós keretrendszer létrehozásáról, valamint a közös halászati politika tekintetében a tudományos tanácsadás támogatásáról és a 199/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 157., 2017.6.20., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1004/oj).

5 A Bizottság (EU) 2017/218 végrehajtási rendelete az uniós halászflotta-nyilvántartásról

A Bizottság háromévente nemzeti minőségjelentéseket[6] kér be, amelyek alapján elkészíti ezt a jelentést. A nemzeti jelentések részletes információkat tartalmaznak az adatok minőségéről és az adatgyűjtés módszereiről. Az európai statisztikai rendszer (ESR) iránymutatásainak megfelelő nemzeti minőségjelentéseket az ESR metaadat-kezelővel gyűjtik össze.

Ez a jelentés i. a 2022. referenciaév tekintetében az adatközlő tagállamok által az Eurostatnak benyújtott, a kirakodásokra vonatkozó minőségjelentéseken; ii. megfelelőség-elemzésen; valamint iii. az Eurostat által gyűjtött költségadatokon alapul.

A Bizottság az említett rendelet alapján a kirakodásokra vonatkozóan benyújtott statisztikai adatokról ezt megelőzően 2010 novemberében[7], 2014 áprilisában[8], 2016 májusában[9], 2019 februárjában[10], valamint 2021 decemberében[11] fogadott el értékelő jelentést.

Ez a jelentés csak a 2022-ben a tagállamok területén kirakodott halászati termékek teljes mennyiségére és egységárára vonatkozó, az Eurostat által gyűjtött éves adatokra terjed ki. Az Eurostat által gyűjtött adatok faj, lobogó, kiszerelés és rendeltetés szerinti bontásban szerepelnek.

2 FŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK

2.1 Időszerűség és időbeli pontosság

A legtöbb tagállam betartotta az e jelentés által lefedett időszakra vonatkozó adatszolgáltatási határidőket. A Bizottság összehasonlította a halászatitermék-kirakodási statisztikák megfelelőségének 2022-es referenciaévre vonatkozó értékelését a korábbi évekével. A 2019-es

6 https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/fish_ld_esms.htm

7 A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló 1921/2006/EK rendelet végrehajtásáról, COM(2010) 675 végleges.

8 A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló 1921/2006/EK rendelet végrehajtásáról, COM(2014) 240 final.

9 A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló 1921/2006/EK rendelet végrehajtásáról, COM(2016) 239 final.

10 A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló 1921/2006/EK rendelet végrehajtásáról, COM(2019) 47 final.

11 A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tagállamokban kirakodott halászati termékekre vonatkozó adatszolgáltatásról szóló 1921/2006/EK rendelet végrehajtásáról, COM(2021) 789 final.

referenciaévre vonatkozó adatgyűjtéshez képest javult a pontosság, mivel az adatokat csak egy ország szolgáltatta kissé későn.

A szokásos eljárásnak megfelelően előzetesen automatikusan validálták az adatok felépítését és tartalmát, és az országok jelentést kaptak az adatokban szereplő hibákról. Az országok szükség szerint újra benyújtották adataikat mindaddig, amíg már nem kaptak további hibajelentést. Az Eurostat ezt követően további ellenőrzéseket végzett, amikor pedig következetlenségeket állapított meg, felkérte az adatszolgáltató országokat, hogy nyújtsanak be javított, felülvizsgált jelentést. A 2022. referenciaévre vonatkozóan a benyújtott adatok javítására és pontosítására az adatközlő országok egyharmadánál volt szükség. Az Eurostat és az adatszolgáltató országok azonban egyértelműen jelentős erőfeszítéseket tettek az adatminőség további javításáért.

A Bizottság (az Eurostat) a szokásos gyakorlatával összhangban a validálást követően haladéktalanul közzéteszi az adatokat. Az adatok bármikor módosíthatók, bár erre ritkán van szükség.

2.2 Pontosság és összehasonlíthatóság

A tagállamoktól kapott minőségjelentések alapján a felhasználók az adatok pontosságát jónak vagy nagyon jónak tartják, megbízhatóságuk pedig stabil vagy javult.

Az Eurostat 2019 októberében közzétette a fogási és kirakodási statisztikákról szóló kézikönyvének[12] felülvizsgált változatát. A felülvizsgált kézikönyvvel tovább javult a statisztikai adatok országok közötti összehasonlíthatósága.

Mivel eltérnek egymástól a tagállamok uniós csatlakozásának időpontjai, eltérő a rendelkezésre álló idősorok hossza is, ami különféle mértékű időbeli összehasonlíthatósághoz vezet. Az ebben a jelentésben lefedett időszakot illetően azonban az adatok összehasonlíthatók.

2.3 Relevancia

A közös halászati politika fejlesztése, nyomon követése és értékelése számos részletes adatot és információt igényel. A rendelet alapján gyűjtött statisztikai adatok tehát nemzeti és uniós szinten egyaránt nélkülözhetetlenek a tájékozott, tényeken alapuló politikai döntéshozatalhoz. A termelési szintekre és trendekre vonatkozó adatok fontosak a halászati ágazat közös halászati politika keretében történő fejlesztésének elemzése szempontjából. Szilárd alapot biztosítanak a politikai döntéshozók és a gazdasági ágazat számára az ágazat jövőjének építéséhez.

[12] https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/fish_ld_esms_an_3.pdf (csak angolul hozzáférhető).

2.4 Hozzáférhetőség

A kirakodott halászati termékekre vonatkozó statisztikai adatok elérhetők az Eurostat adatbázisában[13] az egyes országokra vonatkozó részletes táblázatokban, valamint az uniós és nemzeti adatokat összevontabban megjelenítő, általános összefoglaló táblázatban.

Ezenfelül a tagállamok az adatokat online nemzeti adatbázisokban vagy elektronikus kiadványokban teszi közzé. Ezek minden esetben ingyenesen hozzáférhetők.

Az európai referencia-metaadatokat, ideértve a kirakodási-statisztikákról szóló uniós szintű minőségjelentést[14] is, az Eurostat a nyilvános adatbázisában teszi közzé. Az Eurostat a kirakodott halászati termékekkel kapcsolatos adatokat és cikkeket jelentet meg online „Statistics Explained"[15] sorozatában, valamint áttekintő kiadványokban[16].

Az Eurostat honlapján található valamennyi adat, módszertan és kiadvány egyablakos ügyintézési ponton keresztül is elérhető[17].

2.5 Az adatok bizalmas jellege

Az országok a rendelet 2006-os elfogadásakor a kirakodásokra vonatkozóan csupán nem bizalmas formában nyújtottak be adatokat. 2012 óta azonban néhány ország bizalmas formában is nyújt be adatokat, hogy védjék az egyes vállalatok adatait. Ez összhangban áll a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatok továbbításáról szóló 223/2009/EK rendelettel[18]. Az országok által benyújtott bizalmas adatok aránya, bár továbbra is meglehetősen alacsony, egyre növekszik: míg 2019-ben a bizalmas kirakodási adatok aránya 2 % volt, 2022-re 4 %-ra nőtt.

A bizalmas adatok benyújtásának kezdetén megállapodás született arról, hogy az Eurostat az EU-aggregátumok kiszámítása során szigorú szabályt alkalmaz. E szabály értelmében egy aggregátum

---

13 https://ec.europa.eu/eurostat/data/database

14 https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/fish_ld_esms.htm

15 https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Fisheries_-_catches_and_landings

16 A legfrissebb a következő kiadvány: „Key figures on the European food chain – 2023 edition" (Az európai élelmiszerláncra vonatkozó főbb adatok – 2023. évi kiadás), ISBN 978-92-68-07811-2. https://ec.europa.eu/eurostat/documents/15216629/18054337/KS-FK-23-001-EN-N.pdf/048e130f-79fa-e870-6c46-d80c9408620b?version=7.0&t=1707290893751 (csak angolul hozzáférhető).

17 https://ec.europa.eu/eurostat/web/fisheries/overview

18 Az Európai Parlament és a Tanács 223/2009/EK rendelete (2009. március 11.) az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 87., 2009.3.31., 164. o.).

akkor számít bizalmasnak, ha legalább egy érték bizalmas benne. Az Eurostat elismeri, hogy bár ez a megközelítés megóvja az adatok bizalmas jellegét, túlságosan korlátozza az adatok közzétételét. Az Eurostat ezért együttműködik az országokkal, hogy oly módon lehessen több nemzeti és uniós szintű aggregátumot közzétenni, hogy az adatok bizalmas jellege is sértetlen maradjon.

3 TERHEK ÉS KÖLTSÉGHATÉKONYSÁG

Az Eurostat a kirakodásra vonatkozóan a rendelet szerint végzett adatgyűjtés költséghatékonyságát a 2022. évi minőségjelentések, valamint a nemzeti statisztikai hivatalok körében végzett felmérések alapján készült költségelemzés segítségével értékelte. A költségelemzés a 2023. évi költségekre épült, hogy lefedje a 2022-es naptári évre vonatkozóan végzett kirakodási adatok gyűjtését. A költségfelmérésre összesen 19 ország válaszolt. A számadatokat benyújtó országok összes közvetlen és közvetett költsége évente hozzávetőlegesen 3,0 millió EUR volt. A költségszint tehát a 2019-es referenciaévhez képest változatlan.

A 23 uniós tagállam és EGT-ország által benyújtott 2022. évi minőségjelentések rávilágítottak, hogy az országok többsége közigazgatási adatforrások segítségével gyűjt adatokat. Összesen 11 ország egyedüli adatforrásként veszi ezeket igénybe, 4 országban folytatnak emellett teljes körű adatfelvételt, 3 országban teljes körű és mintavételes adatfelvételt, 2 országban mintavételes adatfelvételt és 1 országban szakértői konzultációt is, valamint 1 országban alkalmaznak a közigazgatási adatforrások mellett egyéb forrásokat. Egyetlen országban alkalmaznak csupán teljes körű adatfelvételt az adatok gyűjtéséhez. Több ország is hatékonyságjavulásról számolt be, amely főleg (6 ország esetében) a további automatizálás, (3 ország esetében) a képzések, (3 ország esetében) az adminisztratív adatok fokozott felhasználása és (1 ország esetében) az online felmérések bevezetése kapcsán jelentkezett.

4 KÖVETKEZTETÉSEK ÉS TOVÁBBI LÉPÉSEK: AZ EURÓPAI HALÁSZATI STATISZTIKÁK ÉSZSZERŰSÍTÉSE ÉS EGYSZERŰSÍTÉSE

Az Eurostat az európai statisztikák minőségének és hozzáférhetőségének folyamatos javítására, valamint az adatszolgáltatási terhek minimalizálására törekszik.

Ennek érdekében az Eurostat 2018-ban elindította az európai halászati statisztika észszerűsítését és egyszerűsítését célzó projektet. A projekt a következő elemekből áll: i. az akvakultúrára, a fogásra és a kirakodásra vonatkozó jelenlegi statisztikák értékelése; és ii. a jövőbeli szakpolitikai alternatívák és a lehetséges jövőbeli jogszabályok hatásvizsgálata. Az értékelés, amely a rendelet működésére is kiterjedt, 2019-ben fejeződött be[19]. 2020 elején indították és 2021 novemberében véglegesítették az európai halászati statisztikák (EFS) hatásvizsgálatát.

[19] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52019SC0425

A kirakodási statisztikák megfelelnek a pontosság, a teljesség és a következetesség szempontjainak. Az országok megbízható információkat közölnek az Unióban kirakodott halászati termékek mennyiségéről és értékéről, valamint olyan részletes, faj szerint alábontott adatokat, amelyek az uniós halászati piac elemzéséhez használhatók fel.

Az adatgyűjtés koherenciáját és összehasonlíthatóságát tovább javították az Eurostat technikai iránymutatásai és validálási eljárásai.

A statisztikai adatokhoz való hozzáférés nyilvános és ingyenes. A statisztikák metaadatai többek között a nemzeti és uniós szintű minőségjelentések.

Csupán néhány adatszolgáltató ország szembesül a kirakodott termékek mennyiségével vagy árával kapcsolatban bizalmasadat-kezelési problémákkal. Életképes megközelítésre van szükség annak érdekében, hogy korlátozni lehessen az adatok bizalmas kezelésének uniós aggregátumokra gyakorolt hatását.

A fent említettek szerint – például az adminisztratív adatforrások hatékonyabb uniós szintű felhasználásával – lehetőség van rá, hogy növekedjen az európai halászati és akvakultúra-statisztikák relevanciája, valamint hogy egyszerűbb legyen a jelenlegi rendszer használata és korszerűbb legyen az adatgyűjtés.